

ТЕМА №1

Державна мова – мова професійного спілкування

Мета: усвідомити виняткове значення мови в житті суспільства; виховання почуття патріотизму; поглибити знання про історію, розвиток та становлення української мови на сучасному етапі.

1. Історія становлення української мови як мови національної, державної (наукове обґрунтування походження і розвитку української мови А.Кримського; шовіністичні теорії про походження української мови).
2. Зміст поняття літературна мова, її головні ознаки. Функції та роль мови в суспільному житті.
3. Пояснити зміст понять «державна мова», «офіційна мова», «національна мова», «загальнонародна мова», «мова міжнародного спілкування», «білінгвізм», «мертва мова» (навести приклади).
4. Конституція України про функціонування та розвиток мови в Україні, правовий статус української мови. Шляхи вдосконалення чинного законодавства у сфері мовної політики.
5. Автобіографія (написати, користуйтеся зразком у тоодле).

Ключові слова та терміни: асиміляційна політика, білінгвізм, державна мова, лінгвоцид, літературна мова, мертва мова, офіційна мова, праслов'янська мова, рідна мова, русифікація, шовінізм.

✍ Виконати практичні завдання

1. Відредагувати словосполучення.

Вірогідність подій, багато чисельні приклади, безспорне питання, усі без виключення, бути правим, у вищій степені, збройні сили ведуть вогонь, вести переговори, на протязі року, на минулій неділі, на протязі дня, на наступний день, на сьогоднішній день, знаходитися при владі, згідно даним, відповідно розкладу, уцімляти права, чинити перешкоди, являться виключенням, язикова політика.

2. Відредагувати речення.

1. На протязі року Іваненко В.І. зміг ліквідувати всі борги своєї власної фірми. 2. Не дивлячись на воєнний стан, підприємство заключило вигідний договір з постачальниками. 3. Зустріч з інвесторами продовжується вже три години. 4. Техніка для модернізації виробництва придбана у розстрочку. 5. Відношення в колективі залишаються складними. 6. У документі зустрічаються слідуючі помилки. 7. На засіданні йшлося про зміцнення дисципліни. 8. Реалізація цього проекту забезпечить дотримання правил техніки безпеки. 9. Цілий ряд статей кодекса не опрацьовано. 10. Кожна вірна думка може бути доведеною.

3. Навести приклади країн, де 2 і більше мов мають державний або офіційний статус (вказіть, які це мови, подумайте, які плюси і мінуси такої ситуації).

4. Поміркуйте, як співвідносяться поняття «офіційна» та «державна» мова, «національна мова» та «загальнонародна мова».

5. Наведіть приклади мертвих мов. Чи можливо, щоб мертву мову знову почали використовувати в побуті?

6. Завдання з теорії плану 1.

Виконуєте письмово. Відповіді на ці питання є в лекції. Користуйтесь словником лінгвістичних термінів. Пишете в документі Word, зберігаєте в PDF форматі і приєднуєте в moodle.

1. Дати визначення поняттю «літературна мова», вказати ознаки літературної мови, функції мови.
2. Зазначити до якої мовної сім'ї та групи належить українська мова.
3. Написати періодизацію походження української мови за А. Кримським, Ю. Шевельовим.
4. Вказати основоположника і зачинателя сучасної української мови.
5. Назвати науковців-мовознавців, які досліджували українську мову.
6. Дати визначення поняттям: *державна мова, офіційна мова, білінгвізм, мертва мова, геноцид, лінгвоцид, шовінізм*. З кожним терміном скласти 1 речення.
7. Записати статтю 10 Конституції України, у якій закріплено державний статус української мови.
8. Написати автобіографію.

7. Додаткове завдання (виконуєте за бажанням, оцінюється додатковими балами):

Скласти хронологію заборон функціонування української мови (не менше 30 дат з XVIII ст. по XX ст.), користуючись інтернет-ресурсами, літературою:

1. Горбачук В. Барви української мови. Київ, 1997.
2. Миронюк Н. Нариси з історії української літературної мови. Запоріжжя, 1995.
3. Сушко Р., Левицький М. Хроніка нищення української мови. Київ, 2012.